

EDITORIAL

Guanya la sensatea en la RACV

Dos anys han segut necessaris per a que la justícia se pronunciara sobre un fet que implicava una porta oberta a la confluència dels postulats de la **AVL** en la **RACV**.

La via del contencios posa punt i final al proces de negociacions en la AVL –proposta que el mateix decà de la RACV havia feta pública i duta al ple de l’institució– per al qual se pretenia obtindre el recolzament d’una majoria d’acadèmics. El jutjat numero 10 de lo contencios administratiu ha vengut a dirimir sobre aquella votacio, donant la rao als catorze acadèmics que l’havien denunciada per considerar-la **fraudulenta**, puix se contaren mes vots que votants estaven presents; eixa diferencia permetia que hi haguera un empat, que el vot de calitat del decà resolgue en sentit positiu a les negociacions.

Este pas es important puix demostra tant les **males arts** usades com la **falta de recolzaments** acadèmics per a autorisar al decà de la RACV a firmar, i per tant dur avant qualsevol actuacio de les que implicava la “Declaracio conjunta del president de l’Academia Valenciana de la Llengua i del decà de la Real Academia Valenciana”, lo qual era el motiu d’aquella votacio.

El decà de la RACV havia iniciat conversacions en el president de la AVL i pareix que havien acordat la redaccio del document aludit, el qual marcava les bases per a la col·laboracio entre estos dos organismes. Vist aixina, res cabria objectar i entraria dins de la normalitat el que dos institucions iniciaren un proces de col·laboracio en benefici de la societat a la que se deuen. Pero el fet es que, de partida, se pretenia que la RACV assumira l’autoritat normativa de la AVL, lo qual es tant com dir llevar tota autoritat a la **Seccio de Llengua i Lliteratura**; i este es el problema, porque, com tot lo mon hauria de saber ya, la AVL es un organisme naixcut del secretisme politic per a suplantat la llengua valenciana i, de manera emmaixquerada, actuar de sucursal del **Institut d’Estudis Catalans** en l’objectiu de fer confluir la llengua valenciana en el catala, per a lo qual no dubten en denigrar les seues formes singulars i propies desderrant-les com a formes coloquials, indignes d’un llenguatge cult, reservant este espai per al catala.

PAPER DE LA AVL EN ESTA HISTORIA

En tota esta historia, mentres hi havia un gran entusiasme per part del decanat de la RACV i alguns dels seus acadèmics, des del primer moment se produiren grans **tensions internes** i una ampla oposicio, i tot aço s’acompanyava de certa fredor per part de la AVL, que matenia una **discretissima posicio** en tot este escandal. Lo cert es que, duta la proposta a la **Junta general de la RACV**, verem com, per primer vegada, provablement, en l’historia de la dita institucio, els politics representants de la **Diputacio** i del **Ajuntament de Valencia** en dret a veu i vot se presentaren en la mateixa i no dubtaren en recolzar aquella declaracio en el seu vot. Una postura doblement rebujable ya que, per un costat, eixe repenti interes contrasta en l’actitut de **despreci i marginacio economica** cap a l’institucio que han mostrat els nous governs des de la seua arribada a l’Ajuntament i a la Diputacio; i, per un altre costat, resulta indignant que, aquells que se passen la vida dient que s’ha de **despolitisar** el tema de la llengua, envien a tres politics a votar un tema que devia ser, segons ells, estrictament academic. I, si volem filar mes prim, posats a deixar la llengua als experts, la proposta no devia haver segut ni tan sols portada al ple pel decà: devia haver segut prou en con-

sultar a la Seccio de Llengua i Lliteratura, la qual unanimitament la rebujava.

Pero eixa ha segut la constant en este absurd conflicte llingüistic i identitari en que han clavat al poble valencià: la **hipocresia**, la **manipulacio** i el **engany**. Aixina naixque la AVL, per mig d’un pacte gestat i firmat a esquenes del poble, el conegut com “**pacte de Reus**”. La seua constitucio li donava via lliure per a destruir la singularitat de la llengua valenciana que, a pesar dels obstacles sofrits historicament, ha sabut mantindre i transmetre el **poble valencià** de generacio en generacio.

Continuaran intentant-ho, i es **preocupant** l’actitut favorable a l’acord de tants acadèmics de la RACV. No obstant, de moment, gracies ad esta sentència, la destructora marcha del catalanisme en Valencia s’ha vist momentaneamente frenada per l’implicacio d’una part dels acadèmics de la RACV, que s’han mantingut **ferms** en defensa de l’autoctonia de la nostra llengua i cultura.

PUBLICACIO EN
LLENGUA
VALENCIANA

LA CITA

La justícia es la veritat en accio.

Joseph Joubert

SUMARI

- 1
- EDITORIAL: **GUANYA LA SENSATEA EN LA RACV**
- 2
- CRONICA: **HOMENAGE A CONSTANTI LLOMBART EN EL 125 ANIVERSARI DEL SEU OBIT**
- CRONICA: **PRESENTACIO DEL CARTELL “HISTORIA DE LES FALLES”**
- 3
- JOCS TRADICIONALS (XXXV): **A GIRAR LA CORDA**
- SEMBLANÇA: **FRANCESC ROCA TRAVER**
- RECONeixIMENT: **JULI MORENO MORENO, PREMI LLEALTAT 2018**
- 4
- PASSATEMS
- RONDALLA: **ANIMAR-SE A VOLAR**

ACLARIMENT

Esta publicacio està redactada en les Normes d’El Puig. Encara que es una obra colectiva,

l’encarregat de la redaccio final de cada articul te llibertat per a fer-ho en la normativa d’accentuacio de la seua preferencia. Este tema es motiu de debat, pero no de divisio, entre nosatres.

AVIS

Si algun dia comet una barbaritat, nomes te que dir que fon porque se tornà carabassa al llegir per enesima volta u d’estos avisos demanan-li que faça fotocopies d’est eixemplar per a repartir entre amics i coneguts.

Cap juge el condenarà.

ACTIVITATS CULTURALS ABRIL DE 2018

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Aellva (Assoc. d'Escriptors en Llengua Valenciana) C/ Alt, 64. 46003 Valencia C. www.aellva.org

El Piló (Associació Cultural El Piló) C/ Dr. Moliner, 10-B. 46100 Burjassot elpilo@telefonica.net
Tel: 963 63 42 75

GAV (Grup d'Accio Valencianista) C/ Julià Peña, 3. 46018 Valencia C. www.gav-valencianistes.com

INEV (Institut d'Estudis Valencians) www.inev.org
info@inev.org

LRP (Lo Rat Penat) C/ Trinquet de Cavallers, 9. Valencia C. Tel: 963 91 09 92 // www.loratpenat.org
secretaria@loratpenat.org

PLV (Plataforma Valencianista) plataformavalencianista@hotmail.com

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana) C/Avellanés 26. 46003 Valencia C. Tel 963 91 69 65 // www.racv.es

Rogle
Vore quadro a banda en esta pagina.

3 Abr (dimarts) 19:30 h. Seu de LRP.

TAULA REDONA al voltant de Constanti Llobart

"Reflexions sobre l'alienació elitista (en memòria de Constanti Llobart)"

Intervindran: Voro López, Lluís Fornés | Sergi Núñez de Arena. Coordina: Oscar Rueda.

+Info: **LRP**

3, 4 i 5 Abr (dimarts a dijous) 15:30 h. Edifici de la ONCE. G.V. Ramón y Cajal, 13. Valencia C.

CONCURS DE MILACRES DE ST. VICENT FERRER

Organisen Lo Rat Penat i Junta Central Vicentina.

+Info: **LRP**

10 Abr (dimarts) 19:30 h. Seu de LRP.

TERTULIA-TALLER DE TEATRE. Llectura dramatisada de l'obra original de Carles Bori i Escuriel "Nit de nocces".

+Info: **Aellva**

11 Abr (dimecres). Seu del GAV.

CURS D'HISTORIA I CULTURA VALENCIANES, PART II : "Historia del valencianisme", a carrec de Juli Moreno.

Classes tots els dimecres, a les 18:30 h.

+Info: **Rogle, INEV, GAV**

(Continúa en la pagina següent)

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 Valencia ciutat

rogleconstantillombart@gmail.com

CRONICA

Homenage a Constanti Llobart en el 125 aniversari del seu obit

El passat dia 24 de març el **Rogle sso**, el **Grup d'Accio Valencianista** i les seues **Juventuts**, la **Plataforma Jovenil Valencianista**, **Valencia Cultural-Via Augusta** i **Cami de St. Vicent Martir**, la **Fundacio "Vicent Rebollar"**, **Convencio Valencianista** i **En Moviment**. Tambe es trobaven presents els responsables de **Software Valencià** i de la revista digital **Cultura Valenciana**. A tots ells, i als qui han recolzat l'acte pero els resultà impossible assistir, hem de fer present la nostra gratitud en nom del Rogle.

La figura de Llobart fon recordada en un breu parlament que pronuncià el president del Rogle, en el que destacà tant la seua vertent humana com la seua dedicació al seu poble i la seua terra, **Valencia**. La vida de Llobart es una existència consagrada a l'investigació, recuperació i promoció de la llengua i la cultura valencianes, pero tambe entregada a un activisme que el durà a fundar entitats a on arrelaren i se consolidaren aquelles idees renaixentistes que bollien en el seu pensament, a celebrar certamens literaris, promocionar escriptors, participar en política, etc.

En finalisar el discurs, dos joves depositaven una corona de llorer als peus del tumul de l'homenajat; ho feyen en nom dels valencians presents i de les associacions que s'havien adherit, representants de les quals es trobaven presents: **Institut d'Estudis Valencians**, **El Pilo** de **Burja-**

ssot, el **Grup d'Accio Valencianista** i les seues **Juventuts**, la **Plataforma Jovenil Valencianista**, **Valencia Cultural-Via Augusta** i **Cami de St. Vicent Martir**, la **Fundacio "Vicent Rebollar"**, **Convencio Valencianista** i **En Moviment**. Tambe es trobaven presents els responsables de **Software Valencià** i de la revista digital **Cultura Valenciana**. A tots ells, i als qui han recolzat l'acte pero els resultà impossible assistir, hem de fer present la nostra gratitud en nom del Rogle.

Esta es la primera d'algunes actuacions que, en motiu d'este 125 aniversari, te programades el Rogle i de les quals donarém puntual informació en este bolleti.

ALGUNOS DELS ASSISTENTS EN LA FOTO DE GRUP

La Ruta del Silenci

El mateix mati del dia 24, abans de la cita per a l'homenage a Llobart, programat a les 12:00 h, els membres del Rogle i algunes de les persones assidues a l'activitat "**Tots els dies 9**", participarem en una visita guiada, de la ma mestra de **Rafael Solaz**, per alguns dels panteons i tombes que mereixien especial atenció, be pel personage que alli reposava, be per alguna historia o llegenda vinculada.

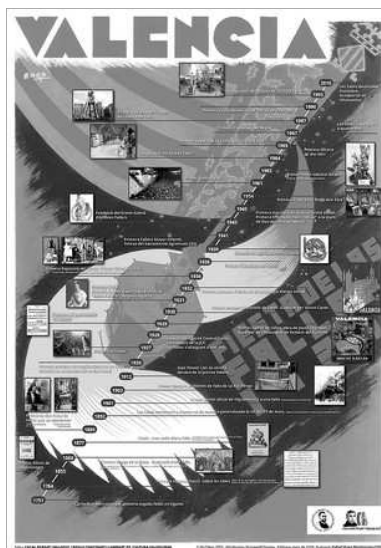
L'erudició del guia nos feu fruir de l'informació sobre l'història d'algunes artístiques i imponents construccions, pero tambe sobre les tombes mes humils i senzilles. Allí, rics i pobres tots s'igualen.

CRONICA

Presentacio del cartell "Historia de les falles"

El passat dia 7 de març, en el casal de **Falla Fra Pere Vives-Bilbao-Maximilià Thous**, se presentava el cartell "**Historia de les falles**", coeditat pel **Rogle Constanti Llobart** i el **Casal Bernat i Baldoví**. En el mateix acte tambe se presentava, per mig d'una divertida escenificació, "L'Atre Llibret de la Falla de l'Ajuntament", que per tercer any edita esta associació.

L'any passat, en el mes de març, publicavem un **Rogle** extra dedicat a "**Les Falles, Patrimoni Immaterial de l'Humanitat**". En ell s'inclouia una "l'linea de temps" en la que s'emplaçaven algunes de les efemerides mes característiques de la festa. El cartell s'ha realitzat a partir d'aquella idea, situant les dates en diagonal sobre el fondo d'un dels cartells de falles mes emblematics, el de **Rafael Raga** de 1934. L'idea, com la de l'original l'linea de temps, es de **3PES**, i el disseny, de **Quinperill Disseny**. Algunes indicacions aportades des del Casal Bernat i Baldoví han afegit major precisió a l'informació exposada. Se pot descarregar en format image *jpg* o en *pdf* en la seccio de "Documents" de la pagina web del Rogle (la direcció es troba en el quadro "**Rogle en Internet**" de la pagina 3 d'este numero). El **Rogle** extra, com tots els demes, se troba en la seccio "**Rogle**".

A girar la corda

Es tracta d'un joc de corda molt adequat per a enfortir les cames i millorar els reflexos.

Un dels jugadors, qui paga, va fent rodar en circuli una corda a una altura d'un pam de terra; els demes, situats en l'area del circuli que descriu la corda i mirant cap a qui la fa rodar, han de botar-la, quan els passa per davant, al compas d'una cançoneta que diu:

“Bota la corda, bota la corda, qui la chafa paga, qui la para ¡fora!”

Qui la chafa passa a rodar-la i qui la rodava entra a botar-la. Qui la chafa per dos vegades ix del joc. Guanya qui es queda botant-la sense haver pagat.

Variante

Situats d'igual manera boten, canviant en cada bot la posicio dels peus, aço es en un salt el peu de davant passa darrere, i al contrari en el salt següent.

SEMBLANÇA

J.M.M.

Francesc Roca Traver

El passat dia 2 de març, als 96 anys, nos deixava l'historiador, catedratic i academic de la **RACV Francesc Roca Traver**, un home al que apreciavem particularment en el **Rogle** i que, en els primers moments de la nostra associacio, nos dedicà mes d'una charrada per a parlar-nos de temes de l'història migeval de **Valencia** sobre els quals tenia tant de domini: la juderia, el **Compromis de Casp**, els reis i institucions forals i un llarc etc. Coneixer-lo era respectar-lo i estimar-lo. Ell es mostrava sempre proxim; dispost, com a bon docent, a ajudar ad aquells que li demanaven consell, senyes historiques, orientacio, etc.

Paco, com ell volia que el nomenarem, naixque en **Torreblanca** en 1921, una localitat costera i actualment turistica de la comarca de la **La Plana Alta**. Es llicencià en Filosofia i Lletres per la **Universitat de Valencia** en 1942 i obtingue el doctorat en 1944 per la **Complutense**. Eixerci la docencia en l'Universitat de Valencia, pero sobre tot descolla la seua etapa, despuix de diversos destins, en l'institut de segona ensenyança de **Algemesi**, a on eixerci tambe el carrec de director. En este poble de **La Ribera** conegue a la seua esposa i companyera, i alli es jubilaria en la carrera docent, que no en l'investigadora, que prolongà fins als seus ultims moments.

Son moltissimes les seues colaboracions en revistes científiques i numeroses les seues publicacions –mes de quaranta–, en moltes de les quals obtingue reconeiximents i premis: “**Senyera**” de l'Ajuntament de Valencia, “**Ciutat de Castello**”, “**Roc Chabàs**”, “**Pere Compte**”, “**Navarro Reverter**”, o els extraordinaris de 2002 i 2004 dels **Jocs Florals**. Ademes d'Academic de la **RACV**, en la que ostentà la medalla numero 38, fon tambe academic corresponent de la **Real Academia de l'Historia**, estava en possessio de la **Creu d'Alfons X el Sabi** i era croniste i **Fill predilecte** del seu poble, Torreblanca.

Realment el trobarém a faltar, com a persona, per la seua humanitat, i com a investigador, pels seus estudis, que han segut i son referencies per a molts historiadors que se inicien, i tambe per als consagrats. Les seues investigacions bevien de fonts primaries; era freqüent vore'l pel **Archiu Historic Municipal** de Valencia, a on se l'apreciava, pel **Archiu del Regne** i per uns atres, els quals constituïen els principals llocs en els quals consultava i interpretava documents.

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusio ad esta publicacio es la millor forma de colaborar en nosatres. Tambe pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **colaborador** (12 € a l'any), i t'enviarém a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportacio economica, tambe te quedariem molt agraits. El nostre numero de conte, en **Caixa Ontinyent**, es:

ES61 2045 6014 65 3000195833

Rogle en Internet

Facebook: **Rogle Constanti Llombart**

Twitter: **@rogleconstanti**

Tots els eixemplars editats fins ara estan, en pdf, en:

www.rogleconstantillombart.com
www.pjvalencianista.org

I se poden llegir tambe en:

http://issuu.com/rogleconstantillombart

ACTIVITATS CULTURALS

ABRIL DE 2018

(Ve de la pagina anterior)

12 Abr (dijous) 20:00 h. Seu del GAV.

VELADA POETICO-FESTIVA

Lectura de poemes fallers.

+Info: **GAV**

20 a 27 Abr De 16 a 21 h. Seu d'El Piló.

EXPOSICIO: Francisco Zamorano: El llenguage del palmito”.

Inauguracio el divendres, dia 20, a les 20:00 h.

+Info: **El Piló**

21 Abr (dissabte) Ateneu Mercantil. Pça. Ajuntament, 18. Valencia C.

MILACRE DE ST. VICENT FERRER

Representacio extraordinaria del milacre premiat en el concurs.

+Info: **LRP**

21 Abr (dissabte) Masia “Las Estrellas”, Catarroja.

DINAR DE GERMANOR. ENTREGA DELS PREMIS SENYERA 2018

Premi individual a Òscar Rueda.

Premi colectiu a l'Associacio de Juristes Valencians.

+Info: **PLV**

22 Abr (dumenge) Castell de Xativa.

ACTE REIVINDICATIU en motiu de la Batalla d'Almansa.

Se convoca a tots els valencianistes.

+Info: **GAV**

28 Abr (dissabte) 12:00 h. Monument als Maulets. Av. Regne de Valencia, a l'altura del numero 71. Valencia C.

COMMEMORACIO DEL 25 D'ABRIL.

Parlament i ofrena floral.

A les 14:00 h. paella de germanor en la seu del GAV. (Es precis apuntar-se.)

+Info: **GAV**

RECONeixIMENT

Juli Moreno i Moreno, premi Llealtat 2018

En el **Rogle** estem d'enhonorabona, el nostre president, **Juli Moreno** ha segut nomenat pel **Grup d'Accio Valencianista** premi **Llealtat** d'enguany.

Un reconeiximent a totes llums mereixcut per la seua constant entrega a la causa valencianista, de la qual els membres de la nostra associacio poden donar indubtable testimoni.

L'entrega sera el proxim 8 de juny en una gala en la que sense dubte es trobarà rodejat dels companyons i amics de lluita, que es com dir de practicament tot el valencianisme.

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.
La solucio a peu de pagina.

1. Se diu de la persona que presumix de saber-ho tot, sense ser cert.
 2. S'aplica al que està molt ocupat, te molta faena o treball.
 3. Persona que actua en molta calma i lentitut, encara que tinga molt quefer.
 4. Embarcacio de vela utilisada des del segle XV al XVII. Les seues veles eren quadrades o llatines.
 5. Sentir un rebuig intens, espant o repulsió davant una cosa terrible o atrocitat.
- PARAULES VERTICALS
1. Pansir, mustiar, perdre el suc, la vitalitat o la frescor.
 2. Fer alguns animals com l'ovella, el corder, etc., la veu que els es propia.

			1.		2.		
1.	-	-	-	-	-	U	-
2.	-	Q	-	-	-	-	-
3.	-	-	-	-	-	S	-
4.	-	-	-	-	-	V	-
5.	-	-	R	-	-	-	-

RONDALLA

Animar-se a volar

...I quan se feu gran, son pare li digue:

-Fill meu, no tots naixen en ales. I si be es cert que no tens obligacio de volar, opine que seria penos que te llimitares a caminar tenint les ales que el bon Deu t'ha donat.

-Pero yo no se volar -contestà el fill.
-Vine -digue el pare.

L'agarrà de la ma i caminant el portà a la vora de l'abisme en la montanya.

-Veus fill, est es el buit. Quan vullgues podras volar.

Nomes has de parar-te aci, respirar profundament, i botar a l'abisme. Una volta en l'aire estendras les ales i volaras...

El fill dubtà.
-¿I si me caic?
-Encara que te caigues no moriras,

nomes algunes **blaüres** que te faran mes fort per al següent intent -contestà el pare.

El fill tornà al poble, als seus amics, als seus **pars**, als seus companyers en els que havia caminat tota sa vida.

Els mes curts de ment digueren:
-¿Estas foll?
-¿Per a qué?

-Ton pare està delirant...
-¿Qué vas a buscar volant?
-¿Per qué no te deixes de **favadas**?

-I ademés, ¿quí ho necessita?
Els mes espabivillats tambe tenien por:

-¿Sera cert?
-¿No sera perillós?
-¿Per qué no comences **espayet**?

-En tot cas, prova a tirar-te des d'una escala.
-...O des del **cop** d'un arbre, pero... ¿des del cim?

El jove escoltà el consell dels que el

volien.
Pujà al **cop** d'un arbre i en molt de corage botà...

Desplegà les ales.
Les **batè** en l'aire en totes les seues forces... pero igualment... se precipità a terra...

En un gran **bony** en el front se creuà en son pare :

-iMe mentires! No puc volar. Provi, i imira el colp que me'he donat! No soc com tu. Les meues ales son d'adorn... -gemecà.

-Fill meu -digue el pare-. Per a volar s'ha de crear l'espai d'aire lliure necessari per a que les ales es despleguen. Es com tirar-se en un paracaigudes...

necessites certa altura abans de botar.
Per a deprendre a volar sempre s'ha de començar **corrent** un risc.

Si u no vol correr riscos, lo millor serà resgnar-se i seguir caminant com sempre.

Adaptacio i traduccio a la llengua valenciana d'una rondalla treta de la web mas-cuentos.blogspot.com

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)

Abisme/ precipici/ alvenc/ sija: Profunditat molt gran, be siga en la mar o en terra.

Bate de batre/ agitar/ saccar: Fer moure una cosa repetidament.

Blaüra/ blauro/ blaürament/ moradura/ verdanc: Extensio blava en la pell que es produix per un colp o per la coagulacio sanguinea i deixa un color blavos.

Bony/ torondo/ hematoma: Protuberancia que ix en el cap a causa d'un colp.

Caic, caigues de caure/ desplomar/ descendir: Anar una persona o cosa de dalt a baix pel seu propi pes.

Cop/ copa/ capçada: La part superior d'un arbre formada per un conjunt de rames i fulles.

Corrent de correr/ trotar/ galopar: Moure's d'un lloc a un altre de forma mes rapida que quan se camina. (La forma **correguent** per al gerundi, encara que molt estesa, no se considera correcta per a un us formal.)

Espayet/ espai/ despai/ lentament/ paulatinament: Poquet a poquet.

Favada/ simplea/ borinotada/ badoqueria: Accio o dit propi d'una persona massa innocent o fava.

Par/ semblant/ equiparable, equivalent: Igual o totalment paregut. En el text fa referencia ad aquells que son de la mateixa condicio.

Solucio: 1. RESABUT 2. AQUEFERAT 3. MELSLUT 4. CARAVELA 5. HORRORISAR Verticals: 1. SEMAR 2. BELAR

I RECORDA...La nostra primera paraula es **semar**. Se diu que està **sem** o **semat** allo que està pansit, sense suc o que ha perdut la frescor o la vitalitat. Eix. *Si no canvies l'aigua mes a sovint se te semaran les flors. / Estes taronges estan semes per falta de rec.*
La nostra segona paraula es **belar**. Un **belit** es la veu dels animals de llana o cabrius. Eix. *Quan les ovelles estan belant tota la nit es perque hi ha algun llop per les rodalies.*